

Завдання з Аналізу музичних творів для студентів 2 курсу оркестрового факультету (струнні), викладач В. Г. Сумарокова:

16.03.2020: Тема. Варіаційна форма.

Поняття варіації, варіантність, варіювання, варіантний розвиток. Визначення форми тема з варіаціями. Тема з варіаціями: типи тем (жанрові та структурні особливості). Методи варіювання теми. Типи варіацій. **Варіації на basso ostinato.** Загальні особливості варіювання basso ostinato. Властивості теми. Методи розвитку теми. Етапи еволюції.

Література:

1. Бонфельд М. Анализ музыкальных произведений. Структуры тональной музыки. Ч. 2. М.: Владос, 2003.
2. Мазель Л. Строение музыкальных произведений. – М.: Музыка, 1979.
3. Протопопов В. Вариационные процессы в музыкальной форме. – М.: Музыка, 1967.
4. Протопопов В. Очерки из истории музыкальных форм XVI-XIX веков. – М.: Музыка, 1979.

Запитання для самоперевірки:

1. Визначити, що таке варіаційна форма.
2. Навести типологію варіаційних форм.
3. Що таке варіації на basso ostinato? В творчості яких композиторів вони зустрічаються?

Завдання на 16.03.2020:

1. Охарактеризувати особливості варіацій на basso ostinato (письмово)
2. Навести приклади їх застосування в різних історико-стильових умовах (письмово).
3. Письмово проаналізувати Чакону для скрипки соло з Партіти №2 d-moll Й. С. Баха.
4. Письмово проаналізувати Пасакалію з сюїти для клавіру g-moll Г. Генделя.

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 16.03.2020.

23.03.2020: Тема: «Строгі» (класичні) варіації.

Загальне визначення «строгих» (класичних) варіацій. Структурні та жанрові особливості теми. Методи варіювання. Фактори об'єднання циклу в творчості Й. Гайдна, В.А. Моцарта, Л. Бетховена.

Література:

1. Бонфельд М. Анализ музыкальных произведений. Структуры тональной музыки. Ч. 2. М.: Владос, 2003.
2. Мазель Л. Строение музыкальных произведений. М.: Музыка, 1979.
3. Ручьевская Е. Классическая музыкальная форма. Учебник по анализу. СПб.: Композитор, 1998.
4. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма: Учебник. М., 1974.

Запитання для самоперевірки:

1. Визначити конструктивний принцип «строгих» (класичних) варіацій.
2. Які два підтипи «строгих» (класичних) варіацій Вам відомі?
3. Чим відрізняються орнаментальні (фактурні) варіації від жанрових варіацій?

Завдання на 25.03.2020:

1. Письмово проаналізувати 1 частину фортепіанної сонати A-dur В.А. Моцарта, особливості теми та її розвитку у варіаційному циклі. Визначити підтип варіацій.
2. Письмово проаналізувати «Шість варіацій» для фортепіано F-dur опус 34 (1802) Л. Бетховена. Визначити підтип варіацій.

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 23.03.2020.

30.03.2020: Тема: «Вільні» (романтичні) варіації.

Вільні або романтичні варіації. Історичні прототипи. Критерії визначення. Методи варіювання. Особливості об'єднання циклу. Роль фіналів. Варіації на *soprano ostinato* або глінкінські. Походження. Методи змінення теми. Багатотемні варіації: передумови та типи. Мелодико-остинатні варіації. Варіації в музиці ХХ ст. та їх різновиди.

Література:

1. Бонфельд М. Анализ музыкальных произведений. Структуры тональной музыки. Ч. 2. М.: Владос, 2003.
2. Мазель Л. Строение музыкальных произведений. М.: Музыка, 1979.
3. Ручьевская Е. Классическая музыкальная форма. Учебник по анализу. СПб.: Композитор, 1998.
4. Холопова В. Формы музыкальных произведений. Учебное пособие. СПб.: Лань, 1999.
5. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма: Учебник. М., 1974.

Запитання для самоперевірки:

1. Визначити конструктивний принцип «вільних» (романтичних) варіацій.
2. Чим відрізняються поліфонічні варіації від варіацій сопрано-остінато?
3. Особливості куплетно-варіаційної (варіантно-строфічної) форми.

Завдання на 30.04.2020:

1. Прослухати та проаналізувати фортепіанний цикл «Карнавал» Р. Шумана, визначитися з типом циклу.
2. Прослухати й письмово проаналізувати особливості теми та її розвитку у варіаційному циклі П.І. Чайковського «Варіації на тему рококо» для віолончелі з оркестром. Визначити підтип варіацій.
3. Прослухати й письмово проаналізувати особливості теми та її розвитку у варіаційному циклі М. Глінки (опера «Руслан и Людмила», хор «Ложиться в поле мрак ночной»). Визначити підтип варіацій.
4. Прослухати й письмово проаналізувати особливості теми та її розвитку у варіаційному циклі Д.Д. Шостаковича з третьої частини Симфонії № 8 (перші 170 тт. Токати). Визначити підтип варіацій.

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 23.03.2020.